

Չորեքշաբթի առաւօտուն:

Այս առաքելութիւնը թէն կարն սակայն օգտակար էր հայուն եւ օտարին ծանօթացնելու հայ եկեղեցին ու հայ ժողովուրդը իր հարուստ պատմութեամբ, բայց յատկապէս լուսարանելու եւ իրագոյն դարձնելու այսօրուայ Հայաստանի անկախութեան ու Արցախի դժուարութեանց մասին:

Այս այցելութեան ընթացքին գոհունակութիւնը ունեցայ վկայելու թէ հայ անհատը ուր որ ալ գտնուի, ինչ պայմաններու տակ ալ ըլլայ, հայ ժողովուրդի ու հայ եկեղեցոյ հաւատարիմ ու հարազատ զաւակը կը մնայ:

Ապրիլ 1992

Սիտնի-Աւստրալիա

ՊՐԱԶԻԼԻՈՅ ԹԵՄԷՆ

Պրագիլի Հանրապետութեան Նախագահի յատուկ ներկայացուցիչը, Փրօֆ. Տօֆ. Անթօնիօ Գանտիրը, ընկերակցութեամբ թեմիս Առաջնորդ Տաթև Եպս. Ղարիպեանի եւ խումբ մը հայ ազգայիններու, անցեալ Փետրուարի 6-ին ժամանեցին Երեւանի Զուարթնոց օդակայանը, ուր դիմաւորուեցան պետական անձնակազմի մը, ինչպէս նաեւ Մայր Աթոռի դիւանապետ Գեորգ. Տ. Ներսէս Արք. Պօգոսպալեանի կողմէ:

Պատուիրակութիւնը ընդունուեցաւ Հայաստանի Հանրապետութեան Վսեմաշուք նախագահ, Լեւոն Տէր Պետրոսեանի կողմէ: Տօֆ. Գանտիրը պաշտօնապէս Հայաստանի նախագահին յանձնեց, Պրագիլի նախագահ Ֆէրնանտօ Գօլթրի անձնակազմի նամակը, ուր կը յայտարարուէր Պրագիլի կողմէ պաշտօնական ճանաչումը եւ մօտ ապագային դիւանագիտական յարաբերութիւններ հաստատելու որոշումը Հայաստանի Հանրապետութեան հետ:

Կիրակի 9 Փետրուարին, Պատուիրակութիւնը ամբողջ, ներկայ եղաւ Ս. Էջմիածին, ուր պատարագեց Պրագիլահայոց Առաջնորդ Գեորգ. Տ. Տաթև Եպս. Ղարիպեան: Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Վազգէն Ա. իր քարոզին մէջ ուրախութիւն յայտնեց ընդունելով պետական եւ ազգային այս պատուիրակութիւնը, որ պատմական իրադարձութիւն մըն էր միանգամայն Հայաստանի, Մայր Աթոռի եւ Պրագիլահայ համայնքին համար:

Յաւարտ Ս. Պատարագի, Վեհարանի Գահասրահին մէջ, յատուկ հանդիսաւորութեամբ, Տօֆ. Գանտիրը յանուն Պրագիլական Կառավարութեան Վեհափառ Հայրապետին յանձնեց Պրագիլի "Գրուզէյրօ Տօ Սուլ Մեծ Խաչ" շքանշանը, որ Պրագիլի քարճարագոյն պատուանշանն է:

Վեհափառ Հայրապետը, ճաշով հիւրասիրութեան ընթացքին, պատուիրակութեան կրկին յայտնեց իր շնորհակալութիւնը, եւ Հայկական Օճիֆս քարով շինուած մեծ խաչ մը նուիրեց Պրագիլի Հանրապետութեան նախագահին յանձնելու համար:

Պատուիրակութեանը միացաւ նաեւ Մոսկուայի մօտ Պրագիլի Դեսպանին առաջին քարտուղարը:

Իր կեցութեան օրերուն, պատուիրակութիւնը պաշտօնական հանդիպումներ ունեցաւ Հայաստանի Արտաֆին Գործոց, Տնտեսութեան եւ այլ նախարարներու հետ, ինչպէս նաեւ այցելեց գանազան հաստատութիւններ:

Քսաներկու անձերէ բաղկացած սոյն պատուիրակութիւնը, իր առաքելութիւնը կատարած ըլլալու գոհունակութեամբ, Փետրուարի 12-ին հրաժեշտ առնելով մեկնեցաւ, օգնութեան, դիւանագիտական եւ նորա յարաբերութիւններու եւ պարտականութիւններու յանձնառու ըլլալով:

Պատուիրակութեան այս հանդիպումը Հայաստանի Հանրապետութեան Նախագահին, Ամենայն

Հայոց Կաթողիկոսին եւ պետական գանգաւ շրջանակներուն, պատմական ըլլալով հանդերձ, յորջ եւ հայրենանուէր պատասխանատուութիւններու առաջ կը դնէ Պրագիլահայ Համայնքը, որ պատիւ կը զգայ յաջողութեամբ պսակելու Պրագիլ մեծ Հայրենիքի եւ Հայաստան Մայր Հայրենիքի միջեւ գործակցութեան եւ դիւանագիտական կապեր հաստատելու աշխատանքը:

Ուրախութեամբ տեղեկացանք նաեւ, որ Պրագիլի դեսպանը Մոսկուայէն յատուկ առաքելութեամբ Հայաստան գտնուած օրերուն, պաշտօնապէս այցելած է, Ս. Էջմիածին եւ ընդունուած Ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետին կողմէ:

Այս օրերուս Պրագիլի մէջ պաշտօնապէս յայտարարուեցաւ, որ Հանրապետութեան Նախագահ Ֆէրմանտօ Գօլօրը 1993-ի առաջին եռամսեակին պիտի կատարէ կարեւոր նամբորդութիւն մը, որու ընթացքին պիտի գտնուի Հայաստան եւ հանդիպումներ ունենայ նախագահ Լեւոն Տէր Պետրոսեանին եւ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Վագգէն Ա. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին հետ:

Սան Փաւլօ

Դիւան

Ազգային Առաջնորդարանի

ԳԱՆԱՏՍ

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԳԱՆԱՏԱՀԱՅ ԹԵՄԻ
ՀԱՅՐԵՆԱՆՊԱՍՏ ԻՐԱԳՈՐԾՈՒՄՆԵՐԸ**

Սփիւռփահայ գաղութներու կեանքին մէջ, մամլոյ եւ վարժարաններու կողմէն կարեւոր դեր վիճակուած է հայ եկեղեցիին: Այդ դերը չի սահմանափակուիր սակայն գուտ կրօնական ու ծխական պարտականութիւններ կատարելով, տրուած ըլլալով որ Մայր հայրենիքէն դուրս մեր գաղթահայ կեանքին մէջ եկեղեցին յաճախ պարտաւորուած կը զգայ նաեւ ստանձնելու նախաձեռնութիւններ ու կատարելու գործեր, որոնք բնականոն պայմաններու տակ պետութեան մը կամ անոր մաս կազմող քաղաքական, մշակութային ու բարեսիրական կազմակերպութիւններու գործունէութեան ծիրին մէջ պիտի իյնային:

Այս հասկացողութեամբ ու գիտակցութեամբ է որ Հայաստանեայց եկեղեցւոյ Գանատահայ Թեմի Առաջնորդութիւնը նախաձեռնարկ եղաւ շարք մը ծրագիրներու, որոնց իրագործումը մեծապէս օգտակար պիտի ըլլար հայրենի ժողովուրդին առողջական, կենցաղային ու կրօնական կարիքներուն: Ուրախ ենք յայտնելու թէ մեր ծրագիրներէն ոմանք արդէն իրագործուած կամ իրագործման ընթացքի մէջ են, ինչպէս Ս. Էջմիածնայ Մայրավանքին, եւ հայրենիքի մէջ արդէն իսկ գործող կամ նորարաց եկեղեցիներու կրօնական գրականութեան, սրբանկարներու եւ հանդերձեղէններու հայթայթումը եւ երկրաշարժի պատճառով որք երեխաներու "որդեգրումը"՝ իւրաքանչիւրին յատկացուած տարեկան 240 տոլարի համապատասխան օժանդակութեամբ մը: Ցարդ հայթայթուած կրօնական գրականութեան, սրբանկարներու եւ հանդերձեղէններու ծախսուած գումարը կը հասնի աւելի քան 100,000.00 տոլարի. իսկ որդեգրուած երեխաներուն թիւը հասած է շուրջ 350ի, որոնք կը նպաստաւորուին մեր այս ծրագրէն:

Երկրաշարժէն աւերուած Արթիկի շրջանին մէջ երկու բուժարան կառուցելու մեր ծրագիրին համար արդէն իսկ հանգանակուած գումարը կը գերազանցէ 300,000.00 տոլարը, եւ շուտով կը ձեռնարկուի քաղաքական առաջին կեդրոնի կառուցման՝ շատ հաւանաբար Մայիսէն սկսեալ:

Նոյն շրջանին մէջ աւերուած Խրիմեան Հայրիկ վարժարանին վերանորոգութեան համար ապահոված ենք 25,000.00 տոլար եւ նորոգութեանց աշխատանքները արդէն իսկ ձեռնարկուած են:

Մոնրեալ կը ժամանեն հայրենի երկու հոգեբոյժներ, որոնք St. Mary's հիւանդանոցին